

Preferencje partyjne w listopadzie

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

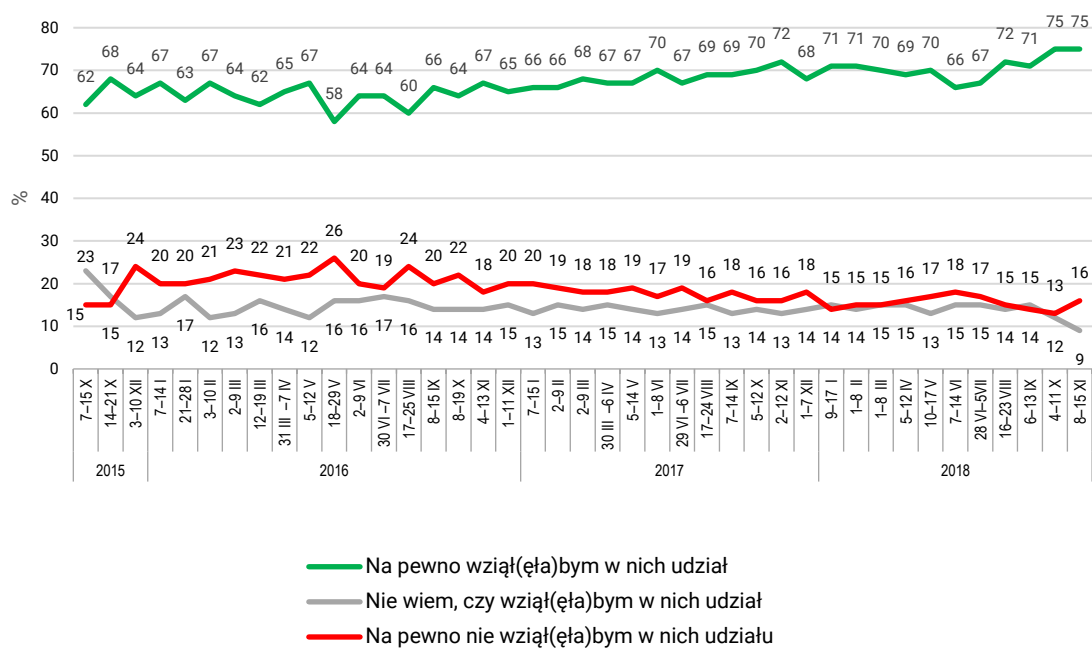


Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się w pierwszej połowie listopada, wybrałoby się na nie, według własnych zapowiedzi, trzy czwarte uprawnionych do głosowania (75%), czyli dokładnie tyle samo, ile w październiku. Po wyborach samorządowych utrzymuje się zatem wyjątkowa mobilizacja polityczna Polaków, deklarowana frekwencja wyborcza pozostaje na najwyższym poziomie od czasu poprzednich wyborów parlamentarnych w 2015 roku. Obniżył się natomiast odsetek respondentów niepewnych swego udziału w ewentualnym głosowaniu (9%, spadek o 3 punkty procentowe). Jednocześnie w tym samym stopniu wzrosła liczba osób niezainteresowanych lub zniechęconych do polityki, którzy z góry odrzucają uczestnictwo w wyborach (16%, wzrost o 3 punkty)¹.

CBOS

RYS. 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?



W październiku 2015 roku pytanie brzmiało: „Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach do Sejmu i Senatu, które odbędą się 25 października?”

Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

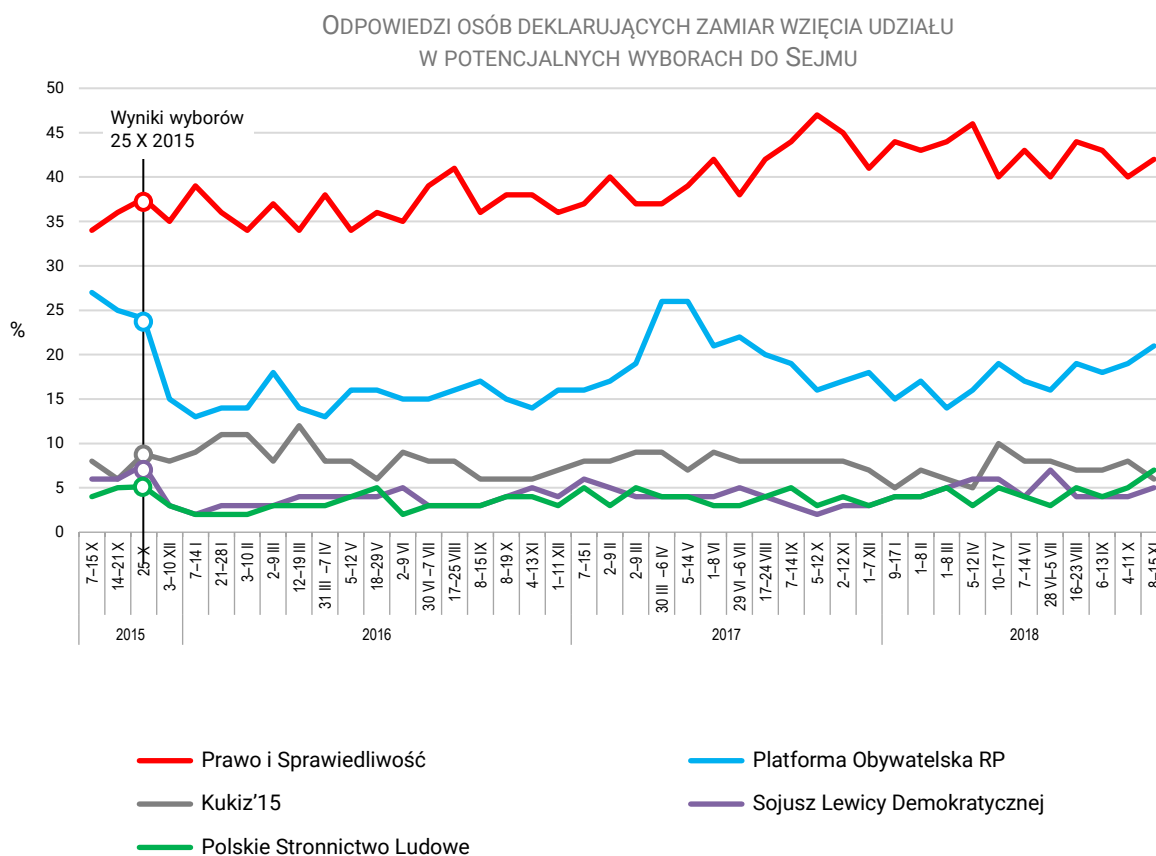
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (342) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 8–15 listopada 2018 roku na liczącej 1051 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Wybory władz lokalnych nie przyniosły większych zmian w układzie sił na ogólnokrajowej scenie politycznej. Nadal najbardziej popularną partią pozostaje Prawo i Sprawiedliwość wraz z koalicjantami popierane przez ponad dwie piąte dorosłych Polaków (42%). W porównaniu z pomiarem sprzed wyborów samorządowych notowania rządzącej partii wzrosły o 2 punkty procentowe. Drugie miejsce w naszym rankingu popularności partii politycznych zajmuje, tak jak przed miesiącem, Platforma Obywatelska mająca wśród zadeklarowanych uczestników wyborów 21% zwolenników. Również to ugrupowanie w porównaniu z pomiarem z października nieco zyskało na popularności (wzrost o 2 punkty). Warto zauważyć, że w skali ogólnokrajowej PO ma dokładnie o połowę mniej zwolenników niż PiS.

W listopadzie notowania pozostałych ugrupowań wyraźnie odbiegają od tych dwóch partii, od lat wyznaczających główną linię podziału na naszej scenie politycznej. Szanse na wprowadzenie swoich przedstawicieli do parlamentu miałyby w tym miesiącu Polskie Stronnictwo Ludowe popierane przez 7% zadeklarowanych uczestników wyborów. Także dla tej partii wybory samorządowe okazały się czynnikiem stymulującym jej sondażową popularność, w porównaniu z październikiem zwiększyła ona swój stan posiadania o 2 punkty procentowe. Do parlamentu wszedłby jeszcze ruch Kukiz'15 z poparciem 6% uczestników wyborów (spadek o 2 punkty). Swoich posłów mógłby mieć też Sojusz Lewicy Demokratycznej, którego notowania znalazły się w listopadzie na granicy progu wyborczego (5%, wzrost o 1 punkt).

Pozostałe ugrupowania nie zdołałyby wprowadzić swoich przedstawicieli do parlamentu. Partia Wolność Janusza Korwin-Mikke zdobyła w tym miesiącu 3% głosów (wzrost o 1 punkt). Po 2% wyborców chciałoby oddać swój głos na Nowoczesną oraz Partię Razem. Choć w porównaniu z pomiarem sprzed wyborów Nowoczesna straciła tylko nieznacznie, są to najniższe notowania tej partii od czasu wyborów parlamentarnych w 2015 roku. Natomiast wynik Partii Razem od czterech miesięcy utrzymuje się na tym samym poziomie.

RYS. 2. Poparcie dla PiS, PO, PSL, Kukiz'15 oraz SLD

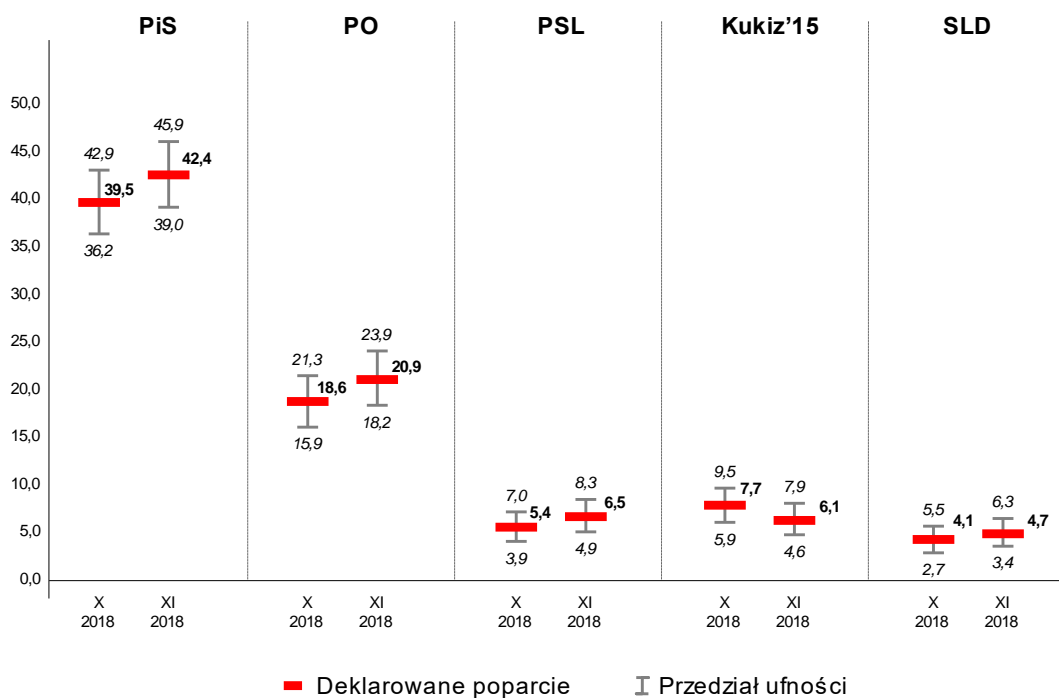


Wśród zadeklarowanych uczestników wyborów co dziesiąty (10%) jest niezdecydowany i nie wie, na którą partię oddałby swój głos. W porównaniu z październikiem liczba niezdecydowanych wyborców obniżyła się o 5 punktów procentowych.

Wszystkie zarejestrowane w tym miesiącu zmiany są nieistotne statystycznie².

CBOS

RYS. 3. Poparcie dla PiS, PO, PSL, Kukiz'15 oraz SLD (w procentach)



² Stosowanie prób losowych umożliwia wnioskowanie o populacji dorosłych Polaków oraz pozwala na określenie skali błędu statystycznego naszych oszacowań – więcej o naszej metodologii na stronie CBOS w zakładce: Badania: metody realizacji badań. Na rysunku 3 prezentujemy – z uwzględnieniem błędu statystycznego – wyniki, jakie w październiku i listopadzie br. uzyskało pięć ugrupowań mających obecnie najwyższe notowania.

TABELA 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach															
	2015	2017				2018										
	Wyniki wyborów 25 X	7-14 IX	5-12 X	2-12 XI	1-7 XII	9-17 I	1-8 II	1-8 III	5-12 IV	10-17 V	7-14 VI	28 VI - 5 VII	16-23 VIII	6-13 IX	4-11 X	8-15 XI
w procentach																
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	37,58	44	47	45	41	44	43	44	46	40	43	40	44	43	40	42
Platforma Obywatelska RP	24,09	19	16	17	18	15	17	14	16	19	17	16	19	18	19	21
Polskie Stronnictwo Ludowe	5,13	5	3	4	3	4	4	5	3	5	4	3	5	4	5	7
Kukiz'15	8,81	8	8	8	7	5	7	6	5	10	8	8	7	7	8	6
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7,55*	3	2	3	3	4	4	5	6	6	4	7	4	4	4	5
Wolność Janusza Korwin-Mikke	4,76	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Nowoczesna	7,60	6	6	5	11	6	5	6	4	4	5	5	3	3	3	2
Partia Razem	3,62	2	2	2	2	3	1	2	2	1	1	0	2	2	2	2
Inna partia	0,87	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2	2	2
Trudno powiedzieć		12	12	13	13	15	15	14	14	12	14	15	13	16	15	10
Odmowa odpowiedzi		<1	<1	1	<1	1	0	1	<1	<1	1	1	<1	<1	<1	<1
N=	15 200 671	683	667	725	632	673	751	767	780	813	681	666	798	754	807	789

* Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

Wyniki wyborów samorządowych potwierdziły istnienie w Polsce wyrazistych zróżnicowań terytorialnych w rozkładzie popularności najbardziej liczących się partii politycznych. Warto zatem przyrzeć się rozkładowi poparcia dla partii politycznych w tych rejonach kraju, gdzie zdecydowanie najbardziej popularnym ugrupowaniem jest partia rządząca, zestawiając go z rankingiem popularności poszczególnych ugrupowań w pozostałej części kraju³. Jako kryterium podziału przyjęliśmy wyniki wyborów do sejmików wojewódzkich: z jednej strony przedstawione są deklaracje ankietowanych z województw, w których PiS wygrał na tyle zdecydowanie, że umożliwia mu to samodzielne rządzenie (województwa: podkarpackie, małopolskie, lubelskie, łódzkie, świętokrzyskie, podlaskie), z drugiej – deklaracje respondentów z pozostałych województw, w których wynik rządzącej partii nie był aż tak dobry.

TABELA 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Deklaracje mieszkańców województw:	
	podkarpackiego, małopolskiego, lubelskiego, łódzkiego, świętokrzyskiego i podlaskiego	zachodniopomorskiego, lubuskiego, opolskiego, pomorskiego, wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, śląskiego, mazowieckiego i dolnośląskiego
	w procentach	
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	51	38
Platforma Obywatelska RP	14	24
Polskie Stronnictwo Ludowe	6	7
Kukiz'15	7	6
Sojusz Lewicy Demokratycznej	3	6
Wolność Janusza Korwin-Mikke	2	3
Nowoczesna	2	2
Partia Razem	1	2
Inna partia	1	2
Trudno powiedzieć	13	9
Odmowa odpowiedzi	<1	<1
N=	260	529

Zróżnicowanie terytorialne w deklaracjach poparcia dotyczy przede wszystkim dwóch najbardziej liczących się partii – PiS i PO. W województwach, w których w sejmikach samodzielnie rządzić będzie PiS, ponad połowa mieszkańców chciałaby głosować na to ugrupowanie w wyborach parlamentarnych (51%). Opozycyjna PO ma tam ponad trzyipółkrotnie mniejsze poparcie (14%). Natomiast w pozostałych województwach na rządzące ugrupowanie chciałoby oddać swój głos niespełna dwie piąte głosujących (38%), podczas gdy PO popiera prawie jedna czwarta (24%). Przewaga PiS nad konkurencyjną PO, choć również wyraźna, jest w tym przypadku zdecydowanie mniejsza – na rządzącą partię chce głosować półtora raza więcej osób niż na opozycyjną PO.

³ Trzeba zastrzec, że wyniki te można traktować tylko jako orientacyjne, ponieważ nasza próba jest reprezentatywna w wymiarze całego kraju, a nie poszczególnych województw.

W przypadku pozostałych ugrupowań najbardziej widoczne jest zróżnicowanie w poparciu dla SLD – dwukrotnie wyższe w tych województwach, w których PiS nie zdobył najwyższego wyniku. Z kolei w województwach, w których w wyborach do sejmików zdecydowanie wygrał PiS, więcej jest wyborców, którzy nie potrafią sprecyzować swoich sympatii partyjnych.



Mimo że wybory samorządowe odbyły się przed prawie miesiącem, wśród Polaków utrzymuje się duża mobilizacja polityczna – deklaracje udziału w hipotetycznych wyborach są nadal najwyższe od czasu wyborów parlamentarnych w 2015 roku. Wybory samorządowe są w najmniejszym stopniu upolitycznione, jednak kampania wyborcza w pewnym wymiarze ożywiła tradycyjny dwubiegunowy podział naszej sceny politycznej. Po wyborach zyskały dwa najbardziej liczące się ugrupowania, choć są to zmiany niewielkie. Trzeba zaznaczyć, że w naszym badaniu PO i Nowoczesna występują jako samodzielne ugrupowania, a nie jako części formacji Platforma.Nowoczesna Koalicja Obywatelska, o której przyszłości politycznej w wyborach parlamentarnych oficjalnie na razie niewiele wiadomo. Nowoczesna jako samodzielny byt polityczny ma obecnie bardzo małe poparcie. Wybory władz lokalnych, w których dobry wynik tradycyjnie osiągnął PSL, pozytywnie wpłynęły na notowania tej partii w hipotetycznych wyborach parlamentarnych. Wybory samorządowe nie zaszkodziły również SLD, który w tym miesiącu przekroczył próg wyborczy. Natomiast ruch Kukiz'15 w listopadzie stracił nieco zwolenników (być może za sprawą emocjonalnych tweedów przewodniczącego oraz ujawnionego konfliktu personalnego z jednym z bardziej znanych polityków tego ugrupowania).

Opracował

Krzysztof Pankowski